

Sygn. akt III Ca 1260/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Anna Hajda

Protokolant Iwona Reterska

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko M. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 17 kwietnia 2014 r., sygn. akt I C 646/13

1. **oddala apelację;**

2. **nie obciąża pozwanej kosztami postępowania odwoławczego;**

3. **przyznaje adwokat M. T. od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim) kwotę 73.80 zł (siedemdziesiąt trzy złote i osiemdziesiąt groszy), w tym kwotę 13.80 zł (trzynaście złotych i osiemdziesiąt groszy) podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu pozwanej w postępowaniu odwoławczym.**

SSO Anna Hajda

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. P. kwoty 460,09 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie nakazem zapłaty z dnia 17 stycznia 2013 roku uwzględnił żądanie pozwu w całości zasądzając na rzecz powoda dochodzone roszczenie wraz z kosztami w kwocie 90 zł.

Pozwana złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym podniosła, iż zobowiązanie nie istnieje, ponieważ umowa z dnia 9.07.2009r. nie została dostarczona. Podniosła, iż powód złamał pierwotną umowę nr (...) i nie została zaznajomiona przez pracownicę powoda z treścią zawartego w dniu 9 lipca 2009 roku aneksu, pomimo, iż informowała ją, że nie potrafi przeczytać liter. W związku z tym 30 marca 2011 r. odstąpiła od umowy. Podniosła, iż została oszukana przez powoda została narażona na straty finansowe i szykany ze strony powoda, a sprawę uznaje za próbę wymuszenia od niej pieniędzy.

Postanowieniem z dnia 22.02.2013r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wodzisławiu Śląskim.

Po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska przez pełnomocnika pozwanej wniosła ona o oddalenie powództwa, powołując się na to, iż pismem z dnia 30.03.2011 r. pozwana uchyliła się od skutków prawnych oświadczenia złożonego przez nią pod wpływem błędu w który została wprowadzona przez pracownika powoda podczas podpisywania aneksu w lipcu 2009 r. Podała, że pomimo prośby nie mogła się zapoznać z jego treścią, a pracownik powoda zapewniał, że warunki umowy będą takie same przez cały okres obowiązywania umowy tj. będzie miała pakiet darmowych 400 minut przez cały okres w ramach abonamentu. Kiedy okazało się w lutym 2011 r., iż tak nie jest niezwłocznie złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu.

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w punkcie pierwszym zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 460,09 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty, w punkcie drugim zasądzono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 107zł tytułem zwrotu kosztów procesu, natomiast w punkcie trzecim zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. T. kwotę 60,00 złotych oraz podatek VAT w kwocie 13,80 złotych tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Podstawą tej treści rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy.

Dnia 11 lipca 2007 roku M. P. zawarła umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych z (...) S.A. dla numeru (...). W ramach tej umowy cena abonamentu wynosiła 55,45 zł brutto i obejmowała rozmowy w ilości 400 minut. Pozwana regulowała terminowo wszystkie płatności za abonament.

W dniu 9 lipca 2009 roku pozwana udała się sama do siedziby przedstawiciela powoda L. GSM w W. celem przedłużenia umowy. Podczas rozmowy z pracownikiem biura pozwana poinformowała, że ma kłopoty ze wzrokiem i poprosiła o przeczytanie umowy lub o umożliwienie jej zapoznania się przy pomocy innej osoby z aneksem. Pracownica biura S. F. zapewniła ją, że warunki umowy będą takie same jak dotychczas tzn. będzie miała pakiet darmowych minut w ramach abonamentu. Pozwana podpisała aneks do umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci (...) dotyczący sprzedaży aparatów w ramach programu wymiany aparatów „Letnie gawędy w taryfach syberyjskich”. Aneksem tym umowa została przedłużona o kolejne 24 miesiące. Na podstawie tego aneksu pozwana otrzymała pakiet (...) oraz korzystanie z usługi (...) pakiet gratis 5 numerów w plusie i na stacjonarne 18 miesięcy”. W ramach tego pakietu pozwana otrzymała dodatkowe 400 minut rozmów, obowiązujące przez 18 miesięcy, tj. do 16 stycznia 2011 roku. Po upływie 18 miesięcy promocja kończyła się i opłata była naliczana w wysokości 0,30 zł za poszczególne minuty rozmowy.

W dniu 18 marca została wystawiona faktura nr (...) z dnia 18.02.2011 r. na kwotę 165,313 zł. Pozwana zdziwiła się wysokością opłaty i po przeanalizowaniu wraz z dziećmi treści aneksu, złożyła reklamację.

W dniu 11 marca 2011 roku w odpowiedzi na reklamację powód przypomniał warunki zawartego aneksu i poinformował iż jest on wiążący dla stron. W odpowiedzi z 14.04.2011 roku powód poinformował iż zgodnie z zawartym aneksem w związku z zakończeniem obowiązywania pakiet „Syberyjski pakiet Gratis 5 Numerów w Plusie i na stacjonarne” z dniem 16.01.2014, połączenia z numerami aktywnymi w ramach usługi (...) rozliczone zostały wg cennika 0,30 zł za minutę.

W dniu 30 marca 2011 roku pozwana złożyła kolejne pismo z reklamacją w związku z wystawieniem faktury z 18.02.2011 roku. Oświadczyła, iż była przekonana, że zawarcie aneksu w lipcu 2009 roku skutkuje przedłużeniem umowy na takich samych warunkach, a okazało się, że został jej „zabrany” pakiet 400 minut. Podniosła, iż została oszukana i wprowadzona w błąd, ponieważ podczas podpisywania aneksu prosiła pracownicę o przeczytanie aneksu, gdyż nie była w stanie tego zrobić sama.

Pismem z dnia 11 maja 2011 r. pozwana została poinformowana, że faktury za okres od 16.01.2011 r. do 16.04.2011 roku zostały przeliczone zgodnie z pakietem promocyjnym na podstawie „indywidualnego podejścia” do klienta, a za dalsze okresy mogą być aktywowane za opłatą w wysokości 10 zł brutto .

W związku z odstąpieniem od aneksu powód wystawił faktury korygujące o numerach:

- (...) na kwotę -109,68 zł, którą skorygowano poprzednio wystawioną fakturę nr (...),
- (...) na kwotę - 14,17 zł, którą skorygowano poprzednio wystawioną fakturę nr (...),
- (...) na kwotę - 46,21 zł, którą skorygowano poprzednio

wystawioną fakturę nr (...)

W związku z tym, że powódka zaprzestała regulowania należności za świadczone usługi powód w dniu 21.12.2011 r. rozwiązał umowę.

Pozwana z uwagi na swój stan zdrowia psychicznego (z powodu zespołu psychoorganicznego o charakterze otepiennym oraz choroby afektywnej dwubiegunowej), jest osobą niepełnosprawną w znacznym stopniu, całkowicie niezdolną do pracy. Wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby drugiej ze względu na niemożność samodzielnej egzystencji. Niepełnosprawność jest datowana od 2003 roku i nie rokuje poprawy. Ma też problemy ze wzrokiem. Leczyła się w 2006 i 2007 roku w Centrum Psychiatrii w K., w 2007 roku w Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo od (...) w R., w dalszym ciągu leczy się w prywatnym gabinecie psychiatrycznym. W codziennych sprawach wymaga pomocy, ponieważ ma problemy z koncentracją, rozumieniem, zapomina o różnych wydarzeniach.

Na dochodzoną należność składają się kwoty wynikające z następujących faktur VAT:

- nr (...) z dnia 18.02.2011 r. na kwotę 165,313 zł,
- nr (...) z dnia 18.03.2011 r. na kwotę 69,62 zł,
- nr (...) z dnia 18.04.2011 r. na kwotę 55,45 zł,
- nr (...) z dnia 18.05.2011 r. na kwotę 55,45 zł,
- nr (...) z dnia 18.06.2011 r. na kwotę 55,45 zł,
- nr (...) z dnia 18.07.2011r. na kwotę 55,45 zł,
- nr (...) z dnia 18.08.2011r. na kwotę 55,45 zł,
- nr (...) z dnia 18.09.2011r. na kwotę 55,45 zł, pomniejszone o wartość faktur korygujących.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwana skutecznie złożyła oświadczenie o uchyleniu się do skutków prawnych podpisania aneksu do umowy na takich warunkach, że promocja pakietu 400 darmowych minut obowiązuje tylko przez 18 miesięcy. Pozwana wykazała, że w związku ze swoją niepełnosprawnością nie była w stanie zapoznać się z treścią aneksu. W tym zakresie jej zeznania, zeznania świadków są wiarygodne w świetle zgromadzonej w sprawie dokumentacji medycznej i psychologicznej świadczącej o schorzeniach pozwanej i jej całkowitej niepełnosprawności.

Konstatacja taka nie niweczy jednak żądania powoda o zapłatę abonamentu. Uchylenie się, bowiem pozwanej od skutków prawnych dotyczyło jedynie warunków aneksu tj. braku obowiązywania pakietu promocyjnego przez cały okres 24 miesięcy, na który została przedłużona umowa. Zatem należy traktować tę sytuację tak jakby treść aneksu obowiązywała przez cały czas trwania umowy, a nie tylko 18 miesięcy. Jednak uchylenie się od skutków prawnych zawarcia aneksu do umowy, a właściwie skutku polegającego na obowiązywaniu pakietu promocyjnego przez 18 miesięcy, nie niweczy całej umowy.

Należy zauważyć, że po złożeniu przez pozwaną oświadczenia o wprowadzeniu jej w błąd przez przedstawiciela powoda, powód skorygował opłaty naliczone po ustaniu obowiązywania pakietu promocyjnego i przeliczył należność za świadczone usługi, naliczając opłatę w wysokości 55,45 zł tj. taką jak obowiązywała w trakcie trwania pakietu promocyjnego. Powód tym samym uwzględnił oświadczenie pozwanej w tym zakresie o uchyleniu się od skutków prawnych zawarcia aneksu pod wpływem błędu i pozwana miała płacić tylko po 55,45 zł miesięcznie, czego nie robiła.

W związku z tym roszczenie o zapłatę abonamentu zgodnie z umową z 2007 roku jest całkowicie zasadne i dlatego na podstawie art. 750 k.c. w zw. z art. 735 k.c. Sąd zasądził kwotę dochodzoną pozwem obejmującą faktury z okres od stycznia do września 2011 r. z tytułu wynagrodzenia za świadczone usługi telekomunikacyjne (397,39zł) oraz skapitalizowanych odsetek od dat wymagalności roszczeń wynikających z poszczególnych faktur do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu (62,70zł) w łącznej kwocie 460,09 zł.

Odsetki na zasadzie art. 481 k.c. oraz 482 k.c. zasądzono od dnia wyniesienia pozwu.

Na zasadzie art. 98 k.p.c. sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda zwrot kosztów procesu na które złożyły się opłata od pozwu 30 zł, koszty zastępstwa radcowskiego 60 zł i opłata od pełnomocnictwa 17 zł. Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. T. kwotę 73,80 zł brutto tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu na zasadzie § 2 i § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, ponieważ pozwana nie uiściła tych kosztów w całości ani w części.

Z wyżej wskazanym orzeczeniem nie zgodziła się pozwana wywodząc apelacje i zaskarżając wyrok w punktach 1 i 2 tj. w zakresie uwzględnienia powództwa. Skarżąca zarzuciła naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 84 § 1 kc poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że skuteczne oświadczenie pozwanej o uchyleniu się od skutków prawnych aneksu z dnia 9 lipca 2009 roku do umowy z dnia 11 lipca 2007 roku nie niweczy całej umowy zawartej przez pozwaną z powodem tj. żądania powoda o zapłatę abonamentu.

W oparciu o tak sformułowany zarzut pozwana domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Równocześnie pełnomocnik ustanowiony dla pozwanej z urzędu wniósł o przyznanie kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu, wskazując, że koszty te nie zostały uiszczone w całości ani w części.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa domagała się jej oddalenia i zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie może odnieść spodziewanego skutku wobec trafności zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe w pełnym zawnioskowanym przez strony zakresie i z tak przeprowadzonego postępowania dowodowego wyprowadził prawidłowe wnioski, trafnie też zastosował przepisy prawa. Ustalenia faktyczne w sprawie jako niebudzące wątpliwości Sąd II instancji przyjmuje za swoje.

Odnosząc się do zarzutu apelacji sprowadzającego się do naruszenia przez Sąd dyspozycji art. 84 § 1 kc, Sąd Okręgowy nie podziela argumentacji skarżącej zaprezentowanej w tym zakresie. W ocenie Sądu II instancji nie sposób przyjąć za skarżącą, że oświadczenie dotyczące uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia w przedmiocie zawarcia aneksu do umowy z dnia 9 lipca 2009 roku niweczy także oświadczenie w przedmiocie zawarcia umowy z dnia 11 lipca 2007 roku. Postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie w żadnym wypadku nie daje podstaw do wyprowadzenia takiego wniosku. Wręcz przeciwnie, zarówno przesłuchani w sprawie świadkowie, jak i sama pozwana konsekwentnie twierdzili, że pierwotna umowa była korzystna dla pozwanej i została zawarta w warunkach nie stwarzających podstaw do kwestionowania jej ważności, dodatkowo wskazując, iż intencją pozwanej było właśnie zawarcie umowy na warunkach określonych w tej z dnia 11 lipca 2007 roku. Z pewnością zatem roszczenie powoda

obejmujące żądanie zapłaty abonamentu uznać należy za uzasadnione, stosownie do treści art. 750 kc w zw. z art. 735 kc.

Taka konstatacja musi prowadzić do wniosku o trafności zaskarżonego orzeczenia, co z kolei skutkuje oddaleniem apelacji, stosownie do dyspozycji art. 385 kpc.

Równocześnie, w ocenie Sądu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie zaistniały przesłanki do zastosowania dyspozycji art. 102 kpc. Dokonując analizy sytuacji finansowej pozwanej w powiązaniu z ustaleniami dotyczącymi jej stanu zdrowia postanowił Sąd Okręgowy nie obciążać pozwanej kosztami postępowania odwoławczego.

Na podstawie § 19 i 20 w zw. z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez SP kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu przyznano pełnomocnikowi powódki wynagrodzenie tytułem kosztów pomocy prawnej świadczonej powódce z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

SSO Anna Hajda